

Хөөчнр—ик ачта улс

Увлин кийтн шуургыла чигн, хаврин хар салькила чигн, зуна цунцг халула чигн, намрин хурингла чигн, тбгальн джилдэн хбнэ ард лахдгнь кемб гихлэ—хбчнр болдг.

Хальмг республикин эконоимкднь хб бсклгн голгч залцнь болджана.

Энэг-шаджу уга Хальмгин бргн теегт кесг миньгн хбн идшлдж, бслж, бргджж йовна. Тедниг хлэлдж, халгьлдж, асрдж бсклж, бблжлж йовх улснь, кблмштэн уни гол седклэн бгсн мана оln хбчнр болджана.

Хбчнрин гарт ик зббр даалгьдсн бйәнә. Хбчнр—ик ачта-туста улс.

Оln әмтнә умсх-зүүхиг, идх-уушиг, хог хоолинь, селәнә эдл-ахун эдл-уушиг элвджүүлхин тблә кучтә гидг атата-маргьата ноолдан болдж йовх цагт хбчнрин кучах збвтә уул-тбрмуднь йир оln болчкад элдү сәәхн күндтә.

Хбч гисн—партийн, советск болн нань чигн цуг организацсин тасрхан уга оныгт, тедвә килмджд бйәх збвтә, ик күндтә, ик тсомсрта күн

Зуг түүгинь, бйәрн газрин зәрм партийн болн советск организац, эдла-хун организац, киндж, арднь ордж тоолцахаш. Тегәд чигн, зәрм газрар, хбчнрин бйәх бйәдлинь ясруллгьнд, керглгддәх тоотарнь эдниг тетклгьнд, ик тату оныг бггднә гидж келх кергтә.

Республикын совхозмуд эн джил 55 сәй 400 миньгн арслыг мсьг гаргьджд тосхлт делгрүлх бйәсмн. Эдн түүнәсн әрән гидж 42 процентинь олзлхадж.

Эн джилн хаврар хурьдсн, селәнә эдл-ахун бми нуурт йовх улсин хург деер, республикин колхозмуд болн совхозмуд, малин ард йовх улсд нерәджд 800 шин гермуд, тер тооднь, хбчнрт нерәджд, 500 шин гермуд бәрцхәх болдж бий деерән даалгьвр авцхала.

Болв, зуг эдн тер даалгьвран кучадж чадлго, нердән йир гутацхав. Тер темлгдддәсн гермудәсн эдн әрән гидж 136 гермуд тосхцхав.

Приозерн района совхозмуд хбчнртән 52 шин гермуд тосхх бйәсн, эдн муудан ордж 17-н гермуд бәрцхәджд. Бас эн района „Сарпа“, „Сухотинский“ болн „Приозерный“ совхозмуд эн джил хбчнртән нег чигн гер бәрсмн уга.

Приютненск районахн бас дже гидж зутрцхаджд. Хбчнрт нерәджд 50 шин гер бәрх бйәсн, эдн 7-н гер бәрцхәджд.

Ода цуг эн тоотар авад хләхлә, малин ард йовх улст, хбчнрт, мана партийн болн советск организацсин, комсомольск болн профсоюзн организацсин, нег үлү эдл-ахун халхин организацсин килмджднь, оныгнь йир тату болджахнь ил медгддәнә.

Республикд нертә сән хбчнр оln бйәнә. СССР н Деед Советин депутат, ах хбч Кичиковаг, Социалистическ Күч-кблснә Героймуд, ах хбчнр Попенког, Шепиниг, нань чигн тийгджд нернь оlnд туурсн хбчнриг кен йир эс меднә.

Увлд белдврн кблмшин цагт, шамдгә седвәртә хбчнр малдан дулан хаша-хаац босхлж авлгьан, малинь үвләнгүрн ббрдхджд бвс збблж авлгьар, бийсдән гермуд бәрдж авлгьар збвәр ик кблмш кецхäv.

Мал үвлзүллгьн—ик тбр. Хар газрт эн джил мана республикәс 422 отар үвлзхмн. Хбнә ях-кеехинь хбчнр йилгьхмн. Муурхнь болв чигн, сйәрхнь чигн пугьарн хбчнр деер ачгдддәнә. Тер тбләд, күн болгьн күн хбч боллж чадшго.

Мана республикин колхозмудар болн совхозмудар хбчнр цугтан кучилән темлгддддәгидгдәд уга. Ода чигн дутджацхана. Шуд ганцхн Целинн района бийднь 200 гәр хбчнр дутджана. Эн йовдл йир ик сәмгә, ик хаджгәр йовдл.

Хбнә бслтиг цааранднь улм түргдүллгьнд, селәнә эдл-ахун эдл-уш элвджүүлгьнд, хбчнрин чинрнь йир ик.

Иим улс оныдинд, мана партийн болн советск организацсин, эдл ахун организацсин, колхозмудин болн совхозмудин гәрдачнрин тасрхан уга хләмджд, килмджд, оныгт бйәцхәх збвтә.